

Конкурсна робота

на тему:

**«ІНКЛЮЗІЯ В МІЖНАРОДНОМУ СКАУТСЬКОМУ РУСІ:
МІЖКУЛЬТУРНО-КОМУНІКАТИВНИЙ АНАЛІЗ ДОСВІДУ
АНГЛОМОВНИХ КРАЇН ТА ШЛЯХИ ЙОГО АДАПТАЦІЇ В УКРАЇНІ»**

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У НЕФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ	6
1.1. Теоретичні основи Скаутського Руху: історія заснування, Скаутський Метод.....	6
1.2. Освітні напрямки та компетентності в Скаутському Русі	9
1.3 Аналіз комунікаційно-етичних стандартів Diversity and Inclusion (D&I) ВОСР.....	11
РОЗДІЛ 2. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МОДЕЛЕЙ ІНКЛЮЗІЇ В АНГЛОМОВНОМУ СКАУТИНГУ	13
2.1. Досвід Австралії та Великої Британії: інституціональні механізми забезпечення інклюзії	13
2.2. Англійська мова як засіб трансферу інклюзивних методик: лінгвокультурний аспект	15
2.3. Комунікативно-педагогічні стратегії роботи з інклюзивними групами: мовленнєвий та міжкультурний аспекти	18
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ.....	21
3.1. Стан інклюзії в українському Скаутингу; сильні сторони та виклики	21
3.2. Адаптація англomовних комунікативно-інклюзивних практик (термінологія, етикет) для українського Скаутингу.....	23
3.3. Перспективи впровадження результатів та подальшого розвитку інклюзивної комунікації.....	26
ВИСНОВКИ.....	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	30
ДОДАТКИ.....	34
Додаток 1.....	34
Додаток 2.....	37

ВСТУП

Актуальність теми. Питання інклюзивності українського Скаутського Руху наразі є максимально актуальним з огляду на те, що в Україні люди з інвалідністю досі залишаються стигматизованою групою. Тож, створення в молодіжних організаціях умов, в яких молодь з інвалідністю зможе почуватися себе на рівних з усіма та матиме змогу соціалізуватись, є вагомим внеском в руйнування стереотипів, пов'язаних з наявністю інвалідності у молодих людей. Основою інклюзії є збільшення залученості всіх людей до соціуму та створення рівних умов для кожного, у тому числі для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення [2].

Одним із способів залучення дітей та молоді з інвалідністю є участь в Скаутській діяльності на рівні з іншими. Прикладом цього є досвід країни-засновниці Скаутського Руху – Англії, в об'єднаннях якої ледь не з самого початку існування Скаутингу молодь з інвалідністю має змогу відвідувати на рівні з нормотиповою молоддю заходи та заняття своїх Скаутських об'єднань.

Оскільки під час зустрічей, спрямованих на обмін досвідом, виникає потреба того, щоб всі сторони розуміли одне одного та комунікація була якісною та ефективною, використовується мова, яка є другою державною мовою в близько 60 країнах світу – англійська [1]. Іншими словами, на таких подіях англійська виконує роль *lingua franca*. Даний термін означає, що англійська мова домінує у ключових сферах міжнародного спілкування, до яких і належать міжнародні зустрічі [3].

Таким чином, лінгвокультурний трансфер інклюзивних практик англomовних середовищ вимагає ретельного міжкультурно-комунікативного аналізу термінології та мовного етикету задля коректної та ефективної адаптації в українському Скаутському Русі.

Основною метою даної роботи є вивчення та аналіз нормативної бази документів та стандартів, щодо інклюзії та доступності та інклюзивних методик, які в своїй роботі використовують Скаутські об'єднання.

Відповідно до мети визначено *завдання* дослідження:

- окреслити теоретико-методологічні засади Скаутського Руху;
- здійснити міжкультурно-комунікативний аналіз мови та стратегій нормативні-правових документів, пов'язаних з Diversity, Equality & Inclusion policy (DEI) в англомовних країнах;
- провести емпіричне дослідження для виявлення рівня обізнаності українців щодо Скаутингу в межах України та закордоном;
- проаналізувати результати емпіричного дослідження та виявити рівень обізнаності українців щодо Скаутингу;
- окреслити перспективи розвитку інклюзивного підходу в українському Скаутингу.

Об'єкт дослідження: інклюзивне середовище в міжнародному Скаутському Русі.

Предмет дослідження: Впровадження інклюзивного підходу в Скаутському Русі.

Методи дослідження: Для реалізації мети дослідження в роботі будуть використані такі наукові методи як:

теоретичні: аналіз, індукція, узагальнення, вивчення літератури.

емпіричні: анкетування, суцільна вибірка, опис.

Наукова новизна дослідження полягає в наступному: вперше здійснено міжкультурно-комунікативний аналіз досвіду англомовних Скаутських організацій з питань інклюзії (DEI), зокрема їхньої термінології та мовного етикету; обґрунтовано теоретичні та практичні шляхи адаптації англомовних комунікативно-інклюзивних практик для впровадження в українському Скаутському Русі; розкрито зміст інклюзивного методу в Скаутському Русі на прикладі впровадження інклюзивного методу в Скаутингу англомовних країн.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у розробці міжкультурно-комунікативних рекомендацій щодо адаптації англомовних інклюзивних практик та етикету для використання в роботі

українських Скаутських Рухів (для лідерів та педагогів); створенні термінологічного глосарію ключових понять інклюзивного Скаутингу (Додаток 1), що може бути використаний перекладачами, волонтерами та авторами методичних матеріалів для уніфікації української інклюзивної термінології; можливості використання результатів дослідження в навчальних програмах та тренінгів для українських Скаутських лідерів (НОСУ, «Пласт») для підвищення їхньої комунікативної компетентності у роботі з інклюзивними групами.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження були оприлюднені в збірці XII Міжнародної науково-практичної конференції «Main trends in science, teaching and modern learning» (Німеччина, 18 листопада 2025 р.) та були подані на XXV Міжнародну науково-практичну конференцію «Інклюзивне освітнє середовище: проблеми, перспективи та кращі практики» Університету «Україна».

Структура та обсяг роботи. Робота складається з вступу, трьох розділів, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У НЕФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ

1.1. Теоретичні основи Скаутського Руху: історія заснування, Скаутський Метод

Скаутський Рух – це добровільний неполітичний освітній рух для дітей та молоді незалежно від раси та віросповідання, що діє відповідно до призначення та Скаутського Методу, задуманими його засновником Робертом Баден-Пауеллом у 1907 році [8].

Історія Скаутингу розпочалася з серпня 1907 р., коли на острові Браунсі Робертом Баден-Пауеллом (Бі-Пі) було проведено перший експериментальний табір, учасниками якого стали 20 хлопчиків різного віку. Вже у січні 1908 року Бі-Пі було видано посібник, який доволі швидко отримає свою популярність та стане поштовхом для розповсюдження Скаутського Руху – «Scouting for boys» [13]. Даний посібник є практичним і духовно-виховним, складається з дев'яти ключових тематичних блоків, завдяки чому і відбувається формування цілісної зрілої і відповідальної особистості:

1. Scoutcraft – Основи Скаутингу.

Розділ вводить у філософію Скаутингу: що означає бути Скаутом, які моральні якості важливі, як працює патрульна система, навіщо потрібні Скаутські Закон, Обіцянка та ритуали. Головна ідея – формування людини із внутрішнім стрижнем, яка може опиратися на власні цінності, розвиток відповідальності й уміння діяти чесно в будь-яких обставинах.

2. Campaigning – Походи і командна дія.

У розділі описані навички, якими має володіти Скаут перебуваючи в поході: як планувати походи, будувати маршрут, діяти групою, користуватися сигналами й знаками, нести спорядження й долати відстані, тримати дисципліну в дорозі. Головний акцент на тому, що група має працювати як

єдиний організм і бути злагодженою, за що на кожному учаснику лежить відповідальність.

3. Camp life – Табірне життя.

Тут пояснюється, як правильно облаштовувати табір: ставити намети, розпалювати багаття, готувати їжу, підтримувати чистоту й дисципліну. Розділ про те, як із «дикого» простору створити упорядкований, безпечний і приємний простір для життя. Тут Скаути вчаться не тільки технічним речам, а й порядку, відповідальності й колективній взаємодії.

4. Tracking – Відстежування.

Цей розділ розвиває уважність, спостережливість, логіку та аналітичне мислення: як помічати сліди людей і тварин, дрібні зміни в ґрунті, траві, гілках. Скаут вчиться «читати світ», розуміючи, що кожен знак має значення. Для розвитку даних навичок лідери патрулів проводили для Скаутів гру «Kim`s game», яка була заснована на романі Редьярда Кіплінга «Кім».

5. Woodcraft – Життя в природі.

У цьому розділі в центрі – природа як вчитель, єдність з нею, знання довкілля, гармонія, екологічна свідомість. Розповідається про дерева, тварин та рослини, орієнтування на місцевості, природні прикмети, основи спостереження за живою природою. Скаут вчиться розуміти поведінку тварин, властивості рослин і логіку лісу, а не просто «виживати».

6. Endurance for scouts – Витривалість для Скаутів.

Розділ присвячений тому, як підтримувати здоровий спосіб життя та проводити профілактику захворювань, фізичним вправам, гігієні, загартовуванню, розвитку сили й витривалості. Це розділ про стійкість – не лише фізичну, а й емоційну.

7. Chivalry – Лицарство та благородство.

Тут описано етичні засади, яких має дотримуватися Скаут: чесність, ввічливість, доброта, готовність допомагати, гідне ставлення до жінок, дітей, слабких. Це розділ про моральну культуру: Скаут тут постає як сучасний

лицар – той, хто тримає слово, поважає слабших, не принижує, вміє керувати своїми емоціями й прагне стати кращим. Власне, це моральне ядро всієї книги.

8. Saving life – Порятунок життя.

Практичний посібник про те, як рятувати людей в критичних ситуаціях: пожежі, утоплення, травми, як надавати першу медичну допомогу, реагувати на нещасні випадки. Розділ вчить діяти спокійно, впевнено та швидко. Це формує відповідальність і готовність бути опорою для інших.

9. Our duties as citizens – Обов'язки громадянина.

Останній розділ навчає, як бути корисним громадянином: любити свою країну, поважати закони, працювати для спільного блага, служити громаді. Скаут не просто особистість із навичками – він член суспільства, що діє для миру, порядку і розвитку своєї спільноти. Це людина, яка не тільки вміє вижити і бути корисною, а й несе відповідальність за світ, у якому живе [13].

Окрім цього, на перших сторінках видання «Scouting for boys», датованого 1963 роком, можна знайти Скаутську Обіцянку та Скаутський Закон, що є частиною Скаутського Методу.

Скаутський Метод – це система прогресивної самоосвіти, що застосовується в Скаутському Русі. Даний Метод включає в себе 8 елементів, які утворюють збалансовану систему спрямовану на саморозвиток молоді:

1. *Закон і Обіцянка.* Це особисте добровільне зобов'язання дотримуватися низки спільних цінностей, що є основою всього, що робить Скаут, і чим він прагне бути. Обіцянка і Закон є центральними елементами Скаутського Методу.

2. *Навчання через справу.* Використання практичних дій та роздумів для сприяння безперервному навчанню та персональному росту.

3. *Система малих груп.* Використання малих груп (патрулів) як спосіб участі у спільному навчанні з метою розвитку ефективної командної роботи, міжособистісних навичок, лідерства, а також формування почуття відповідальності та приналежності до групи.

4. *Участь у житті громади.* Активне дослідження та відданість громаді та ширшому світові, сприяння більшій вдячності та взаєморозумінню між людьми.

5. *Символьна основа.* Об'єднана структура тем і символів, що сприяє навчанню та розвитку унікальної особистості Скаута.

6. *Підтримка дорослих.* Дорослі сприяють і підтримують молодих людей у створенні можливостей для навчання і через культуру партнерства перетворюють ці можливості на значущий досвід.

7. *Особистісний прогресивний розвиток.* Прогресивна навчальна подорож, зосереджена на мотивації та стимулюванні людини до постійного прогресу через широкий спектр освітньо-виховних заходів та матеріалів.

8. *Життя на природі.* Можливості навчання на свіжому повітрі, які сприяють кращому розумінню та взаємозв'язку з навколишнім середовищем [8].

Завдяки системі, що утворюється внаслідок поєднання цих елементів, молода людина здатна розвинути як цілісна особистість та здобути і впровадити знання та навички, які допомагатимуть їй протягом дорослого життя.

1.2. Освітні напрямки та компетентності в Скаутському Русі

Окрім вищезгаданого Скаутського Методу в Скаутській системі виокремлюють сфери розвитку та освітні напрямки, які спрямовані на всебічний розвиток Скаута. Всього виділяють 6 сфер розвитку та 6 освітніх напрямків відповідно. Кожен з них має свій символ у вигляді тварини. Так, у «Настільній книзі дорослого лідера вікової секції «Кабскауті» зазначені наступні:

Розвиток тіла – Могутній Бізон – тварина, яка через свої розміри, міць, силу та могутність є уособленням гарного фізичного здоров'я. Даний освітній

напрямок спрямований на те, щоб навчити Кабскаутів піклуватися про своє фізичне здоров'я та підтримувати його в належному стані.

Стимулювання до самоосвіти та креативності – Розсудливий Ворон. Ці птахи славляться своєю спостережливістю, винахідливістю, здатністю обмірковувати ситуацію та приймати ефективні рішення. Даний освітній напрямок спрямований на те, щоб сприяти розвитку креативності, формуванню навичок та вмінь вирішувати ситуації нестандартним способом.

Управління емоціями – Лагідна Кішка – тварина, що здатна проявляти свої емоції в залежності як від свого характеру, так і від ситуації, в якій знаходиться. Вона незалежна, хоробра, рухлива й активна, чим і приваблює дітей. Даний освітній напрямок спрямований на те, аби допомогти Кабскаутам навчитися розуміти власні почуття та емоції, а також керувати ними.

Піклування про інших – Активна Бджола. Ця комаха є доволі «соціальною» та дружньою. Її працьовитість та активність спрямована не тільки на власні інтереси, а й на весь вулик, в якому вона живе, та навколишнє природне середовище. Бджолині сім'ї мають чітку ієрархію та розподіл обов'язків, тому їхнє існування досить структуроване. Даний освітній напрямок спрямований на те, аби виховати у Кабскаутів відчуття емпатії та самоідентифікації, навчити турбуватися про інших та служити громаді, цінувати свою культуру та усвідомити те, як людина може сприяти збереженню навколишнього середовища.

Пошук духовного змісту – Неземна Риба. Вона є символом здоров'я, віри, достатку та успіху. Риба є «берегинею таємниць багатого підводного світу», через що асоціюється з духовністю. Даний напрямок сприяє розвитку філософського мислення, бажання пізнавати світ і знаходити власні відповіді на питання про сенс життя, заохотити дізнаватися про різні релігії, навчитися прийняттю інших віросповідань, не дозволяючи релігії бути основою для виникнення кордонів.

Формування характеру – Благородний Олень. Ця тварина є втіленням благородства, впевненості, відповідальності, лідерських якостей. Даний

освітній напрямок спрямований на те, щоб допомогти Кабскаутам виховати вольові та лідерські якості, а також допомогти їм розкрити свій потенціал. [4 ст. 8-11].

Окрім цього, кожна зі сфер має свою комбінацію знань, умінь, навичок, способів мислення, цінностей та інших особистих якостей, що визначає здатність молодшої людини успішно реалізовувати професійну, навчальну чи соціальну діяльність (компетентностей), які має засвоїти Кабскаут протягом терміну перебування у своїй віковій секції:

Фізичний розвиток: Безпечна поведінка, Здорове харчування, Турбота про тіло, Формування фізичної культури.

Інтелектуальний напрямок: Вирішення проблем, Креативність, Критичне мислення, Самоосвіта.

Емоційний розвиток: Аналіз емоцій, Оптимізм, Прояв емоцій, Управління емоціями, Управління стресом.

Соціальний розвиток: Батьківський обов'язок, Взаємодія, Громадянська позиція, Інтеграція в професію, Комунікація, Лідерство, Піклування про природу.

Духовний розвиток: Відкритість, Духовне дослідження, Духовна прихильність, Духовне пізнання.

Розвиток характеру: Відповідальність, Впевненість в собі, Постановка цілей, Самоаналіз, Самооцінка, Самостійність, Сексуальність, Стійкість. [4 ст 13-18].

Поєднання вище представлених елементів утворює цілісну систему, в якій молода людина здатна розвинути, як повноцінна особистість.

1.3 Аналіз комунікаційно-етичних стандартів Diversity and Inclusion (D&I) ВОСР

Говорячи про Скаутський Рух важливо зазначити, що окрім того, що він є молодіжним рухом, він так само є інклюзивним рухом. Перші кроки до

створення інклюзивності в Скаутингу були зроблені ще у 1911 р., коли в м. Ньюкасл-апон-Тайн було створено перший загін для молоді з інвалідністю, а в 1936 р. було створено відділ для підтримки Скаутів з інвалідністю. Проте, одним з найбільших проривів з моменту заснування Скаутингу стало створення заходу Агунорі в роки Другої світової війни. Агунорі – це міжнародний захід, спрямований на об'єднання Скаутів з інвалідністю з усіх куточків світу [27].

Вже у наші часи задля зручності було розроблено «Індивідуальний план підтримки» [22], який заповнюється Скаутом з інвалідністю разом з волонтером. Після попереднього заповнення плану Скаут може отримати такі послуги:

- адаптації конференц-залів для людей з інвалідністю (обладнання приміщень пандусами та перемикачами для приглушення світла);
- використання спеціалізованих способів передачі інформації (шрифт Брайля, кольоровий фон, стенографічні зображення, великий текст тощо);
- внесення змін до проведення заходів та процедури отримання нашивок та інших нагород;
- надання послуг перекладача британської жестової мови [22;20].

Окрім цього деякі Скаутські організації друкують інформаційні буклети, в яких розповідається про людей з різними нозологіями, та про те, як взаємодіяти з ними.

Таким чином, досвід англomовних Скаутських організацій, який передбачає не лише фізичну адаптацію простору (доступність), але й використання спеціалізованих комунікативних засобів (шрифт Брайля, жести мови, буклети), вимагає детального аналізу їхнього мовного виміру. Це створює пряму потребу в уніфікації та адаптації інклюзивної термінології та етикету для їхнього коректного трансферу в українське Скаутське середовище (використання), що є одним із ключових практик результатів даного дослідження (термінологічний глосарій).

РОЗДІЛ 2. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МОДЕЛЕЙ ІНКЛЮЗІЇ В АНГЛОМОВНОМУ СКАУТИНГУ

2.1. Досвід Австралії та Великої Британії: інституціональні механізми забезпечення інклюзії

Кожна країна має свій досвід впровадження інклюзії в національний Скаутинг. В одних країнах Скаути адаптують свої програми, враховуючи потреби людей з інвалідністю, в інших – створюють патрулі та заходи, де кожен Скаут з інвалідністю може почуватися комфортно. А хтось взагалі започатковує нову главу у національному Скаутингу, запроваджуючи нові посади у вигляді Державного комісара з питань різноманітності та інклюзії, який регулює питання, пов'язані зі створенням інклюзивного простору в різних Скаутських організаціях.

Одним з найяскравіших прикладів країн, що запровадили інклюзивний підхід в Скаутському Русі, стала така країна як Англія.

Як згадувалося раніше, Англія, як країна-засновниця, стала першою країною, яка почала запроваджувати інклюзію в Скаутингу. В цій країні було створено перший загін для хлопців з інвалідністю [16] та окрім цього, саме з цієї країни почалася історія Агунорі – заходу, створеного 1947 року, що спрямований на об'єднання англійських Скаутів, які мають інвалідність [27]. Суть якого полягає в тому, що кожного року в період осінніх канікул Скаути з усієї Англії з'їжджаються на тиждень до Великого Лондона аби провести виїзний табір. Окрім цього, задля допомоги до табору у ролі волонтерів долучаються нормотипові Скаути [12].

Програма табору включає в себе: підйом о 7:30 – 8:00, сніданок, щоденний огляд чистоти патрульних наметів, нараду для лідерів патрулів, ранкову гру, обід о 13:00, післяобідню гру, вечерю о 18:00, вечірні розваги – сидіння перед багаттям співаючи пісень, перегляд фільму чи створення

імпровізованої вистави. Табір офіційно завершується в неділю ввечері, а на ранок понеділка всі роз'їжджаються по домівках.

Завдяки обміну досвідом, який відбувається під час міжнародних заходів та зустрічей, традиція проведення подібного табору розповсюдилася на такі країни, як: Австралія, Індонезія, Іспанія, Японія, тощо [19; 12].

Не менш цікавим досвідом створення інклюзивного простору в Скаутингу є досвід національної Скаутської організації Нової Зеландії Scouts Aotearoa, яка започаткувала новий напрям в місцевому Скаутингу – онлайн Скаутинг. Даний вид Скаутингу створений для всіх Скаутів, які не можуть відвідувати очні зустрічі з тих чи інших причин (віддалене проживання, фізичні порушення, проблеми з психічним здоров'ям, нейровідмінності, тощо) в незалежності від вікової секції [26].

Особливість Е-Скаутингу полягає в тому, що, на відміну від офлайн груп, заняття для яких проводяться щотижня, зустрічі для Скаутів, які займаються онлайн, відбуваються в Google meet в останній понеділок поточного місяця. Разом з тим, членам онлайн груп раз на семестр надсилають журнал в паперовому та онлайн форматі, де Скаути можуть знайти інформацію про завдання, які вони мають виконати протягом наступних 10 тижнів.

Однією з переваг даного формату є те, що зустрічі та роздаткові матеріали, які надаються Скаутам, розроблені англійською мовою, а це дає можливість охопити не тільки корінних громадян країни, а й людей, що переїхали до Нової Зеландії з інших країн. В даному випадку англійська є об'єднуючим фактором для всіх Скаутів, які займаються в онлайн групах, незалежно від вікової секції, в якій перебуває молода людина [15].

Натомість в досвіді Канади маємо інший ракурс, спрямований на допомогу Скаутам з інвалідністю, у вигляді надання допомоги у закритті їхніх фізичних потреб:

- допомога в облаштуванні місця проживання маломобільного Скаута [21];

- надання Скаутам з порушенням зору послуги супроводу з собакою-поводирем [11];
- за умови відсутності можливості надання умов, в яких буде безпечно як людині з інвалідністю, так і оточуючим, організація має право попросити аби людина, що надає підтримку Скауту, супроводжувала його під час перебування на заходах організації, тощо [21; 11].

Окрім того, в англomовних країнах не тільки організують відповідні умови для інклюзивного простору, а й засновують в національних Скаутських організаціях підрозділи, що опікуються введенням політики інклюзивності. Однією з таких країн є Австралія, в якій заради підтримки цього напрямку була спеціально створена посада «Державний комісар з питань різноманітності та інклюзії». І саме державним комісаром у 2020 році було розроблено стандарти, що допомагають місцевим організаціям врегулювати питання взаємодії з членами дискримінованих груп, до яких входять і люди з інвалідністю [24].

Спираючись на ці стандарти, Скаутські програми повинні бути адаптовані з врахуванням потреб людей з інвалідністю:

- пристосування інфраструктури (облаштування доступності в залах, де проводяться зустрічі, адаптація кемпінгу, тощо);
- пристосування методів комунікації для ефективної взаємодії (візуальні інструкції, використання жестової мови, спрощена мова);
- впровадження пристосованої системи нагородження.

В разі, якщо людина з інвалідністю потребує допомоги, вона має змогу доєднатися до спеціалізованої групи, в якій їй зможуть надати цю допомогу [24].

2.2. Англійська мова як засіб трансферу інклюзивних методик: лінгвокультурний аспект

Наприкінці XVIII століття в Англії почалася промислова революція, і завдяки розвитку торгівельних зв'язків та обміну культурним досвідом між

купцями англійська мова почала активно розповсюджуватися за межами країни, що в свою чергу створило передумови для подальшого становлення її як міжнародної мови на рівні дипломатії. Найбільший розвиток вона отримала після стрибку розвитку телебачення, а потім й інтернету [10].

Вивчаючи ширше питання розповсюдженості англійської мови звертаємось до динамічної моделі постколоніальної англійської мови за Шнайдером.

Саме завдяки ролі англійської мови як міжнародної мови відбувається активний лінгвокультурний трансфер не лише методичних практик, але й ключових комунікативно-етичних норм. До таких норм належить, зокрема, принцип «Person-First Language» («мова, що ставить людину на перше місце»), який передбачає використання фрази «людина з інвалідністю» замість стигматизуючих термінів. Таким чином, англійська мова є каталізатором для поширення сучасного мовного етикету інклюзії, який необхідно коректно адаптувати в українському суспільстві.

Згідно цієї моделі існує 5 етапів поширення мови:

1. *Початок*: на цьому етапі англійська мова тільки починає впроваджуватися на новій території і цей процес триває протягом тривалого часу, де відбуваються два важливі лінгвістичні процеси:

- контакт між англійською мовою та мовою корінних жителів території;
- контакт між носіями-переселенцями різних діалектів англійської мови.

2. *Екзонормативна стабілізація*: англійська мова починає набирати більшого значення оскільки на цьому етапі переселенці стабілізуються під британським правлінням й на цьому етапі знання англійської стає перевагою, через що починає формуватися нова корінна еліта.

3. *Нативізація*, на думку Шнайдера, відбувається перехід, оскільки переселенці починають приймати свою нову ідентичність, що заснована на сучасних реаліях, а не тільки ту, що заснована на любові до своєї країни.

4. *Ендонормативна стабілізація*: на цьому етапі суспільство починає приймати нові норми, які підтримує нова лінгвістична самовпевненість.

5. *Диференціація* – фінальний етап, на якому відбувається зміна ідентичності; причиною цього є те, що нова нація не бачить різниці між собою та державою, яка була колоніальною [28].

Зрештою, даний процес є однією з першопричин того, чому англійська стала такою популярною в світі.

Окрім цього існує ще чотири моделі класифікації, які по-своєму пояснюють феномен англійської, як міжнародної мови спілкування.

Наслідком такого активного розповсюдження англійської є те, що в наш час без її використання не обходиться жоден захід, який має на меті об'єднати людей з різних країн. Одним з прикладів використання англійської мови на міжнародному рівні в цілях гуртування людей заради спільної мети є Скаутський Рух та міжнародні заходи, які проводяться в його межах. На дані заходи з'їжджаються Скаути з різних країн для того, щоб обмінятися досвідом, познайомитися одне з одним та з культурою і традиціями інших країн.

Досить вагомими в світі скаутингу є такі заходи, як:

- World scout Jamboree – міжнародний Скаутський захід для Скаутів віком від 14 до 17 років, а також волонтерів старше 18 років, що проводиться раз на 4 роки та збирає довкола себе десятки тисяч Скаутів щоразу [29];
- World scout Moot – міжнародний Скаутський захід для Роверів віком від 18 до 25 років, а також волонтерів старше 26 років. Цей захід проводиться раз на 4 роки і має на меті об'єднати Роверів з усього світу [30];
- JOTA-JOTI – онлайн міжнародній Скаутський захід для Скаутів з будь-якої країни світу, що проходить щороку у треті вихідні жовтня. Задачею даного заходу є дати можливість Скаутам познайомитися між собою та дізнатися про культуру та Скаутинг інших країн завдяки радіо- та інтернет-зв'язку [18].

Окрім цього, учасники, що зареєструються на сайті заходу мають змогу долучитися до відеоконференцій, а також різних активностей на кшталт вікторин та вебінарів. Разом з тим, після реєстрації на сайті, можна отримати

доступ до матеріалів з іграми та завданнями, які може провести кожен Скаутський патруль в межах своєї організації.

Участь в таких заходах сприяє утворенню та зростанню відчуття єдності та згуртованості в Скаутській спільноті, і це стає можливим саме завдяки англійській мові, яка полегшує комунікацію і взаємодію між учасниками.

2.3. Комунікативно-педагогічні стратегії роботи з інклюзивними групами: мовленнєвий та міжкультурний аспекти

Окрім адаптації міжнародних заходів для Скаутів з інвалідністю, не менш важливим аспектом є адаптація підтвердження своїх досягнень, щоб ті Скаути, у яких є інвалідність, могли на рівних з іншими проходити завдання для отримання спеціалізації.

Одним з найяскравіших прикладів адаптації є досвід отримання звання Ігл-Скаута в Скаутській організації Baltimore Area Council. Щоб отримати це звання, Скаут з інвалідністю має попередньо пройти доступні для нього випробування. Після того, як він їх пройде, решту випробувань він має можливість пройти за адаптованою програмою. Для цього Скаут з інвалідністю подає заяву на проходження альтернативних випробувань. До заяви прикладаються документи про інвалідність та протипоказання від лікаря. Після схвалення заяви Скаут отримує змогу пройти відповідні випробування, підтвердити свої досягнення та отримати альтернативні Скаутські нашивки. Згідно з правилами, вимоги до альтернативних випробувань повинні бути рівноцінними вимогам тих, які вони замінюють. Після підтвердження своїх досягнень по всіх альтернативних випробуваннях Скаут з інвалідністю має право отримати звання Ігл-Скаута [25].

Так само існує нашивка «Cubs Disability Awareness activity badge» [14], випробуванням до якої є не тільки вивчення і дослідження Кабскаутами (наймолодшими скаутами) питання наявності у людей інвалідності та різних нозологій, а й роздуми над тим, як вони можуть підтримувати та допомагати

людям з інвалідністю, як фізично, так і психологічно. Отримати нашивку можна за таких умов:

- дізнатися про два різні види інвалідності;
- поділитися знайденою інформацією з іншими в зручний спосіб;
- дізнатися більше про обладнання, допоміжні технології і способи адаптації простору для людей з інвалідністю, які можна використовувати в школі та роботі;
- дізнатися більше про обладнання, допоміжні технології і способи адаптації простору для людей з інвалідністю, які можна використовувати для відпочинку чи хобі;
- вигадати, як можна зробити доступнішим те чи інше місце для людей з тією чи іншою нозологією. Після цього можна спробувати намалювати, змодельовати або спробувати зібрати гроші, щоб втілити свою ідею в життя.

Проте, не тільки нормотипові Скаути та Кабскаути мають вміти коректно взаємодіяти з членами патруля, які мають інвалідність, а й сам лідер патруля, куди потрапляє член з інвалідністю, має мати уявлення та розуміння того, як створити доступне та інклюзивне середовище, в якому всі будуть відчувати себе в безпеці. Щоб отримати та «прокачати» свої навички лідер повинен долучатися до різноманітних тренінгів, вебінарів та курсів, спрямованих на розвиток інклюзивного простору в Скаутингу.

Активну увагу в комунікативно-педагогічних стратегіях приділяють навчанню лідерів інклюзивному мовленнєвому етикету (Inclusive Language Etiquette). Сучасні тренінги зосереджені на впровадженні «мови, що ставить людину на перше місце» (Person-First Language), а також на коректному виборі слів для опису станів. До прикладу, лідерів навчають використовувати позитивну термінологію (наприклад, «унікальні здібності» замість «обмежені можливості» та уникати стигматизуючих виразів. Особливий акцент робиться на специфіці комунікації зі Скаутами з нейровідмінностями (наприклад, з

аутизмом), де лідерам рекомендують уникати переносних значень та надавати візуальні підказки для забезпечення максимальної зрозумілості.

Одним з таких навчальних заходів стала The Scout and Guide Academy, що цьогоріч проходила з 13 по 18 листопада 2025 року. Це щорічний захід для Скаутів та дівчат-гайдів, який об'єднує молодих лідерів та лідерок для отримання високоякісного навчання, обміну досвідом та нетворкінгу. Протягом тижня Скаути та гайди знайомилися з інструментами та розвивали власні компетенції, які допоможуть в їхньому шляху до лідерства та особистісного зростання. Окрім цього були проведені сесії на різноманітні теми, починаючи від неформальної освіти та створення інклюзивних програм і закінчуючи питанням координації волонтерів та організаційної ефективності. Разом з тим учасники та учасниці завдяки інтерактивним вправам та рольовим іграм отримали знання та навички щодо надання першої медичної допомоги, захисту довкілля та сталого розвитку, а також підвищили обізнаність щодо дорожнього руху.

Так само, навчальні інтерактивні презентації та сесії відкрили інший погляд на проблеми в громаді й показали, яку роль молодь може відіграти в їх вирішенні.

Подібні заходи виводять на поверхню тему інклюзії, що дає змогу привернути більшу кількість уваги для вирішення цього питання [17].

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ

3.1. Стан інклюзії в українському Скаутингу; сильні сторони та виклики

Перш ніж досліджувати питання інклюзії в українському Скаутингу, потрібно підкреслити, що в Україні існує дві провідні Скаутські організації: Національна Організація «Скауты України» (НОСУ) та «Пласт».

НОСУ – це всеукраїнська молодіжна організація, що була заснована у 2007 р. В ній налічується 954 учасники. З 2008 року і дотепер має преференційне право представляти Україну у Всесвітній Організації Скаутського Руху (ВОСР), яка відвідує заходи на міжнародному рівні [5].

«Пласт» – це національна Скаутська організація України, що була заснована восени 1911 р. Організація має свої осередки не тільки в Україні, а й в США, Канаді, Австралії, Німеччині, Великобританії, Аргентині, Польщі, Австрії. [7]

Така розгалуженість Пластового Руху зумовлена підтримкою розвитку організації за кордоном представниками української діаспори, яка в роки політичних конфліктів та воєн виїхала туди і залишилися там жити. Але незважаючи на це, українці робили все можливе для того, аби виховати у своїх дітей любов до своєї країни та мови навіть перебуваючи за межами Батьківщини.

Попри те, що обидві організації є Скаутськими, вони мають багато відмінностей. Так, члени «Пласту» не використовують слово «Скаут», а вживають виключно «Пластун». Також засадами НОСУ є Скаутський Метод, що складається з 8 елементів, першим з яких є Закон та Обіцянка. Скаутський Закон включає в себе 10 пунктів, що описують те, яким має бути Скаут. Тим часом в Пластовому Методі однією зі складових є Закон, який включає в себе 14 точок (Принципів), що описують яким має бути Пластун [6].

Окрім цього «Пласт» створив систему куренів з певною спеціалізацією, до яких можуть доєднатися Пластуни з двох дорослих вікових груп: Старші пластуни (18-35 років) та Пластуни сеніори (35+ років). Вони спрямовані на те, щоб полегшувати завдання дорослим пластунам, які проводять табори та вишколи, гуртуючи їх разом [9].

Вивчаючи питання впровадження інклюзії в «Пласті» бачимо, що хоч політика інклюзивності організації тільки в розробці, це не заважає куреням приймати до гуртків дітей з фізичною, ментальною та невидимою інвалідністю, а також нейровідмінностями. До прикладу, вже зараз наставники, що займаються з дітьми, проходять 3-4 тренінги на рік, на яких розповідається, як поводити себе з різними групами дітей та як знайти до них підхід. Також на цих тренінгах наставники здобувають інформацію щодо новітніх тенденцій та технік в роботі з такими дітьми. Разом з тим, на зустрічах гуртка наставник повинен пояснити іншим дітям, що існують різні люди і це нормально.

Те ж саме відбувається, якщо в гуртку чи курені є дитина з невидимою інвалідністю. В разі наявності дітей з такими станами курені у таборах та мандрівках супроводжують лікарі, які за потреби можуть надати допомогу.

Політика інклюзії НОСУ також знаходиться ще в розробці, проте оскільки наразі організація в своїй діяльності спирається на документи від «Всесвітньої Організації Скаутського Руху» (ВОСР), це дає можливість місцевим організаціям залучати до свого членства і людей з інвалідністю.

Одним з прикладів такої організації є київське Скаутське Об'єднання «Студентське об'єднання українських скаутів» («СОУС»). За час свого існування воно відкрило двері в світ Скаутингу не одному поколінню молодих людей, серед яких були і люди з інвалідністю. Задля того, аби всі почували себе на рівних, членам організації були створенні такі умови, завдяки яким кожен бажаючий міг доєднатися до щотижневих зустрічей, походів чи таборів. А в разі, якщо комусь зі Скаутів з інвалідністю потрібна допомога, то до них можуть долучатися їхні батьки, щоб надати їй.

Також для лідерів Об'єднання було організовано низку навчально-інформаційних зустрічей з психологинєю, що працює з людьми з порушеннями аутичного спектру. По завершенню циклу зустрічей, лідерами були проведені зустрічі для членів Об'єднання різних вікових категорій, де Скаути і Кабскаути змогли навчитися комунікувати з дітьми з порушеннями аутичного спектру.

Окрім того, Скаути-студенти з інвалідністю мали можливість доєднатися до різних волонтерських ініціатив в межах форми Соціального Служіння, а дехто з них став відомими.

Враховуючи сучасні реалії нашого життя та важливість попри все продовжувати виховувати гідних членів суспільства, «СОУС» створює умови для того, аби всі члени Об'єднання залишалися на зв'язку і брали участь в заходах: ті, що залишилися в Україні в офлайн, а ті, хто вимушений був виїхати за її межі, або має обмежені можливості в пересуванні – онлайн.

Попри наявність цінних практик, однією з ключових проблем, що стоїть перед українським Скаутингом, є адаптація та уніфікація англомовних комунікаційних стандартів та термінології (зокрема, принципів Person-First Language) від ВОСР. Відсутність єдиної, коректно перекладеної та узгодженої термінологічної бази створює ризик некоректного трансферу інклюзивних практик та комунікативно-етичних норм. Це обґрунтовує необхідність розробки конкретних рекомендацій та методичних матеріалів, що є завданням для наступного етапу роботи.

3.2. Адаптація англомовних комунікативно-інклюзивних практик (термінологія, етикет) для українського Скаутингу

Аналіз публікацій показав, що питання Скаутингу в Україні недостатньо висвітлено в суспільстві та медіа ресурсах. Окрім цього, в рамках підготовки наукової роботи до конкурсу в період з 16.11.25 по 21.11.25 було проведено анкетування серед 100 осіб різної вікової категорії. Форма анкети, що

використовувалась для опитування, представлена у Додатку 2. Отже, за результатами опитування було така вікова градація:

- 20 осіб віком від 15 до 25 років – 20%;
- 54 осіб віком від 25 до 45 років – 54%;
- 24 особи віком від 45 до 65 років – 24%;
- 2 особи віком 65+ 2%.

Результати опитування показали, що 31 особи (31%) опитуваних впевнені, що знають багато інформації про Скаутинг, ще 41 осіб (41%) опитуваних вважають, що дещо знають про нього, і лише 28 осіб (28%) опитуваних взагалі нічого не знають про Скаутинг. 87 особи (87%) протягом останнього року перебували в Україні і лише 13 осіб (13%) опитуваних закордоном. Серед них лише 27 осіб (27%) опитуваних знають інформацію про Скаутський Рух в країні, де вони перебувають, інші 73 осіб (73%) – ні. З усіх опитуваних лише 5 особи (5%) є членом/членкинею Скаутського Руху, інші 95 осіб (95%) – ні. Натомість, лише у 24 осіб (24%) опитуваних рідні чи близькі є членами Скаутського Руху, в інших 76 осіб (76%) – ні. На питання «На вашу думку, чи є інклюзивним Скаутинг в країні, де ви перебуваєте?» 6 осіб (6%) відповіли «Так», 24 осіб (24%) відповіли «Ні», а 70 осіб (70%) відповіли «Не можу бути впевненим/ною».

Ті, хто відповів, що знає щось про Скаутський Рух, зазначають, що:

- Скаутинг – це міжнародний рух, спрямований на виховання і всебічний розвиток дітей та молоді;
- він має свою історію зародження, свої традиції та правила, а також включає в себе проведення цікавих заходів та отримання нашивок за складання випробувань з різних видів діяльності;
- знають про «Пласт».

Аналізуючи результати опитування бачимо, що досить велика кількість опитуваних вважає, що знає в тій чи іншій мірі інформацію про Скаутинг (72%), проте, на жаль, навіть незважаючи на те, що у чверті опитуваних є близькі та рідні, які беруть участь в Скаутському Русі, більшість з них не має

достатньої кількості відомостей щодо Скаутського Руху (73%) та чи є він інклюзивним (70% сумніваються і 24% вважають, що «Ні»), в країні, де вони перебувають.

Оскільки переважна частина респондентів знаходиться в Україні, робимо висновок, що саме у нас в країні існує низька поінформованість суспільства щодо діяльності Скаутських організацій й Скаутського Руху та є ще недостатніми популяризація і впровадження інклюзії в цій сфері.

Для того, щоб збільшувати обізнаність українців щодо Скаутингу загалом і безпосередньо інклюзії в ньому, потрібно проводити інформаційні ознайомчі компанії як в офлайн форматах, так і в онлайні створювати залучаючий медіа-контент, який може привернути увагу до цієї теми і зацікавити людину будь-якого віку.

Наприклад, можна створити україномовний Youtube-канал про український Скаутинг та інклюзію, на якому будуть виходити пізнавальні відеоролики, де легко та цікаво будуть розповідати про засади Скаутського Руху та інші важливі елементи Скаутингу серед яких є й інклюзія. Також на каналі можна запровадити рубрику з розвінчуванням популярних міфів, пов'язаних зі Скаутським Рухом.

Ще можна створити сайт або сторінки в соцмережах про інклюзію в Скаутингу, на яких виходитимуть статті та дописи про досвід впровадження інклюзії іншими країнами, буде розділ з вікторинами/інтерактивними іграми, в яких підніматиметься тема інклюзії.

Варто розробити методичні матеріали щодо адаптації Скаутської Програми та Правил проходження випробувань та отримання Скаутських нашивок з урахуванням потреб дітей та молоді з інвалідністю.

Однією з ключових рекомендацій є розробка методичних матеріалів та уніфікація термінології, що представлена в Термінологічному глосарії (Додаток 1). Цей глосарій є основою для коректного перекладу та використання інклюзивного мовного етикету в українському Скаутингу,

забезпечуючи точний трансфер комунікативних стандартів від ВОСР та англомовних країн.

3.3. Перспективи впровадження результатів та подальшого розвитку інклюзивної комунікації

Впровадження запропонованих в дослідженні варіантів вирішення проблеми необізнаності суспільства щодо інклюзії в Скаутингу може допомогти в цілому підняти рівень зацікавленості до самого Скаутського Руху в межах нашої країни. Особливо це стосується можливості зростання зацікавленості в українському Скаутингу людей з інвалідністю. В разі запровадження методичних матеріалів з інформацією про методи адаптації Скаутських занять з урахуванням потреб Скаутів з інвалідністю, у людей з інвалідністю з'явиться ще одна можливість потрапити в середовище, де вони зможуть знайти та проявити себе.

Часто буває, що люди з інвалідністю не мають можливості долучатися до якихось заходів та активностей внаслідок недоступності деяких навчальних закладів, приміщень для проведення занять, заходів тощо. Це перешкоджає людям з інвалідністю соціалізуватися та завести нові знайомства.

Натомість, впровадження інклюзії в українському Скаутингу може допомогти вирішити цю проблему, оскільки тоді люди з інвалідністю отримають шанс проявити себе та показати власні здібності, покращити власні навички, а також спробувати себе в новій ролі.

Протягом всієї Скаутської подорожі Скаут з інвалідністю зможе долучатися до Скаутських заходів, таборів, вивчення та дослідження нового на рівні з іншими знаючи, що йому це під силу, бо він робить це в безпечній обстановці.

Крім цього, спираючись на досвід англомовних країн бачимо, що Скаутський Рух для людей з інвалідністю не тільки про самовиховання,

самоусвідомлення та самонавчання, а це також і спосіб соціалізуватися та відчувати себе на рівні з іншими.

Особливо ефективним та швидким шляхом впровадження результатів дослідження є використання інформаційних технологій, до прикладу: україномовного YouTube-каналу та спеціалізованих сторінок (подкастів) у соціальних мережах, що дозволить популяризувати не лише Скаутський Рух, а й оперативно поширювати розроблені комунікативно-етичні норми та уніфіковану термінологію. Таким чином, медіа-контент стає ключовим інструментом для швидкої та масової інтеграції інклюзивного мовного етикету в українську Скаутську спільноту та суспільство загалом.

ВИСНОВКИ

На початку XX століття в Англії сером Робертом Баден-Пауеллом було започатковано Скаутський Рух, що зрештою стане одним з найпопулярніших серед молоді і матиме на меті сприяння всебічному розвитку й вихованню дітей та молоді і об'єднанню людей незалежно від їхньої раси та віросповідання.

Завдяки своєму позитивному впливу на формування особистості Скаутинг набуває популярності і розповсюджується далеко за межі країни заснування, виходячи з часом на міжнародний рівень, на якому проводяться різноманітні заходи, що дозволяють Скаутам знайомитися між собою, спілкуватися, навчатися, обмінюватися досвідом тощо.

Задля того, аби всі учасники розуміли краще одне одного і мали змогу вести ефективну комунікацію і взаємодію на заходах міжнародного формату почали використовувати англійську мову як лінгва франка, що об'єднало велику кількість людей навколо цієї ідеї.

Скаутинг є інклюзивним не тільки по відношенню до людей з різними віросповіданнями, це ж стосується і людей з інвалідністю.

Перші кроки до впровадження інклюзивного підходу в Скаутському Русі розпочалися вже за 3 роки з моменту початку заснування Скаутингу, коли в Англії у місті Ньюкасл-Апон-Тайн було відкрито перший Скаутський загін для хлопців з інвалідністю, після чого по всій країні почали відкриватися інші загони за таким же призначенням. І всі вони мали неабияку підтримку від засновника Скаутського Руху [23].

Одним з найбільших проривів по впровадженню інклюзії в Скаутингу стало започаткування у 1947 р локального заходу Агунорі, що мав на меті об'єднати Скаутів з інвалідністю з усієї Англії і за своєю структурою був схожий на Джемборі, але враховував їх стан здоров'я і можливості [12; 27].

Таким чином, політика інклюзії в міжнародному Скаутському Русі почала впроваджуватися досить ефективно, і наразі вже достатня кількість

Скаутських організацій в різних країнах має в своєму арсеналі практичний досвід роботи з дітьми та молоддю з інвалідністю.

Український Скаутинг в силу історичних обставин почав активно розвиватися набагато пізніше. Але, спираючись в своїй діяльності на документи від «Всесвітньої Організації Скаутського Руху» і керуючись міжнародним досвідом, Національна Організація «Скаути України» також розробляє Національне Положення «Політика різноманітності та інклюзії» в нашому Скаутингу і впроваджує певні кроки, завдяки яким вже зараз Скаутські організації мають змогу залучати до свого членства і людей з інвалідністю та працювати з ними.

Дивлячись на результати дослідження, проведеного в рамках підготовки даної наукової роботи, можна зазначити, що Скаутинг в Україні знаходиться наразі в стані становлення та розвитку і потребує подальшої популяризації та інтеграції. Якщо врахувати рекомендації, надані після аналізу дослідження, та спиратися на подальший новітній досвід міжнародної інклюзії, український Скаутинг має можливість достатньо швидко та ефективно впровадити її в поточну діяльність, що в свою чергу допоможе більшій кількості дітей та молоді з інвалідністю не залишатися осторонь, а бути залученими в активне громадське життя незалежно від стану свого здоров'я і відчувати себе повноцінними членами суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Англійська мова. URL: <https://salo.li/2D54eD4> (дата звернення: 14.11.2025).
2. Інклюзивна політика. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/inklyuzivna-politika> (дата звернення: 14.11.2025).
3. Лінгва франка. Велика українська енциклопедія. URL: <https://surli.cc/ltqneo> (дата звернення: 24.11.2025).
4. Настільна книга дорослого лідера вікової секції «Кабскауті» : Посібник / іл. А. Мешко ; За заг. ред.: А. Чернишова, А. Ратушняк. Київ, 2025. 113 с.
5. Національна організація скаутів України. URL: <https://salo.li/dC82799> (дата звернення: 20.11.2025).
6. Пластовий метод: 8 складових в основі виховної програми Пласту. Пласт. URL: <https://www.plast.org.ua/blog-8-elements-plast-method/> (дата звернення: 20.11.2025).
7. Про визнання пластового руху та особливості державної підтримки пластового, скаутського руху : Закон України від 17.12.2019 № 385-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-20#Text> (дата звернення: 15.11.2025).
8. Скаутський метод. Скаути України. URL: <https://ukrscout.org/scout-method> (дата звернення: 17.11.2025).
9. Старшопластунські і сеніорські курені. Пласт. URL: <https://www.plast.org.ua/kurin/> (дата звернення: 20.11.2025).
10. Чому англійська мова стала міжнародною: чому саме англійська мова вважається міжнародною. Be Best. URL: <https://bebestschool.com/blog/chomu-anglijska-mova-stala-mizhnarodnoyu> (дата звернення: 20.11.2025).

- 11.Accessible Customer Service Procedure. Scouts Canada. URL: <https://www.scouts.ca/resources/bpp/procedures/accessible-customer-service-procedure.html> (дата звернення: 20.11.2025).
- 12.Agoonoree. Welcome to the Agoonoree Scout Camp of Greater London. URL: <https://agoonoree.org/> (дата звернення: 24.11.2025).
- 13.Baden-Powell R. S. S. Scouting for boys. London : Pearson, 1963. URL: https://archive.org/details/bwb_KQ-325-846/page/n7/mode/2up (дата звернення: 17.11.2025).
- 14.Cubs Disability Awareness Activity Badge. Scouts. URL: <https://www.scouts.org.uk/cubs/activity-badges/disability-awareness/> (дата звернення: 20.11.2025).
- 15.E-Scouts – Scouts Aotearoa. Scouts Aotearoa. URL: <https://scouts.nz/e-scouts-aotearoa/> (дата звернення: 19.11.2025).
- 16.How Scouting grew. Scouts. URL: <https://www.scouts.org.uk/about-us/our-history/how-scouting-grew/> (дата звернення: 17.11.2025).
- 17.Igniting the spark of youth leadership: The Academy 2025 in Corinthos. WOSM. URL: <https://www.scout.org/news/igniting-spark-youth-leadership-academy-2025-corinthos> (дата звернення: 20.11.2025).
- 18.JOTA-JOTI 2025 | A World Shaped by Youth. World Scout Jamboree on the Air and Jamboree on the Internet. URL: <https://www.jotajoti.info/> (дата звернення: 20.11.2025).
- 19.Life on camp - Agoonoree. Agoonoree - Scout Camp of Greater London. URL: <https://agoonoree.org/what-we-do/life-on-camp> (дата звернення: 19.11.2025).
- 20.Making reasonable adjustments. Scouts. URL: <https://www.scouts.org.uk/volunteers/equity-diversity-and-inclusion/including-disabled-people/making-reasonable-adjustments/> (дата звернення: 17.11.2025).

21. Member Accommodation Procedure. Scouts Canada. URL: <https://www.scouts.ca/resources/bpp/procedures/member-accommodation-procedure.html> (дата звернення: 20.11.2025).
22. Planning individual support. Scouts. URL: <https://www.scouts.org.uk/volunteers/equity-diversity-and-inclusion/including-disabled-people/planning-individual-support/> (дата звернення: 17.11.2025).
23. Scouting for All: Supporting young people with disabilities. scouts.org.uk. URL: <https://www.scouts.org.uk/about-us/our-history/our-online-exhibitions/scouting-innovations/scouting-for-all/> (дата звернення: 17.11.2025).
24. Scouts Australia Diversity and Inclusion Standards. Scouts Australia. URL: <https://scouts.com.au/wp-content/uploads/2020/08/Standards-Scouts-Australia-Diversity-Inclusion-August2020.pdf> (дата звернення: 20.11.2025).
25. Special Needs Scouting Alternate Merit Badges for the Eagle Scout Rank. Baltimore Area Council. URL: <https://baltimorescouting.org/specialneedsscouting-advancement/special-needs-scouting-alternate-merit-badges-for-the-eagle-scout-rank/> (дата звернення: 20.11.2025).
26. UNI E-Scouts Aotearoa Scout Group. Scouts Aotearoa. URL: <https://scouts.nz/group/uni-e-scouts-aotearoa-scout-group/> (дата звернення: 19.11.2025).
27. Who We Are - Agoonoree. Agoonoree - Scout Camp of Greater London. URL: <https://agoonoree.org/who-we-are> (дата звернення: 19.11.2025).
28. World Englishes. EBSCO Information Services. URL: <https://www.ebsco.com/research-starters/language-and-linguistics/world-englishes> (дата звернення: 20.11.2025).

29. World Scout Jamboree. World Scouting. URL: <https://www.scout.org/what-we-do/world-scout-events/world-scout-jamboree>. (дата звернення: 20.11.2025).
30. World Scout Moot. World Scouting. URL: <https://www.scout.org/what-we-do/world-scout-events/world-scout-moot> (дата звернення: 20.11.2025).

ДОДАТКИ

Додаток 1

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ ГЛОСАРІЙ

(за результатами дослідження)

Word (UKR/ENG)	Transcription	Definition UKR)	Definition (ENG)
Агунорі (Agoonore)	/əˌɡuːnəˈriː/	Агоонореє — це регіональний Скаутський зліт для молоді з інвалідністю.	Agoonoree is a Scouting jamboree for young people with disabilities.
Всесвітнє Скаутське Джемборі (The World scout Jamboree)	/ðə wɜːld skaʊt ˌdʒæmbəˈriː/	Традиційний Скаутський зліт в таборових умовах. Вперше міжнародне Скаутське Джемборі відбулось 1920 року у Великій Британії. З того часу Світові Джемборі проводяться постійно кожні чотири роки	Traditional scout gathering in camp conditions. The first international scout jamboree took place in 1920 in Great Britain. Since then, World Jamborees have been held every four years.
Всесвітній Скаутський Moot (The World scout Moot)	/ðə wɜːld skaʊt muːt/	Захід для старших членів Скаутського Руху та інших молодих Скаутів, який збирає до 5000 осіб. Moot надає можливість молодим Скаутам зустрітися з метою покращення їхнього міжнародного взаєморозуміння як громадян світу. Moot проводиться кожні чотири роки і організовується Всесвітньою Організацією Скаутського Руху (WOSM).	It's an event for senior members of Scouting movement and other young adult Scouts, gathering up to 5,000 people. Moots provide an opportunity for young adults in Scouting to meet, with the objective of improving their international understanding as citizens of the world. Moots are held every four years and are organized by the World

			Organization of the Scout Movement (WOSM)
Джота-Джоті (Jota-Joti)	/ˌdʒəʊtə ˈdʒɒti/	Найбільша у світі цифрова та радіо-Скаутська подія, що сприяє розвитку дружби та глобального громадянства	The world's largest digital and radio Scout event, promoting friendship and global citizenship
Дівчата-гайди (Girls-guides)	/gɜːlz gaɪdz/	Організації в рамках Скаутського Руху, які спочатку були і в основному досі залишаються виключно для дівчат і жінок	Organizations within the Scout Movement originally and largely still for girls and women only
Доступність (Accessibility)	/əkˌsesəˈbɪləti /	Доступність — це дизайн продуктів, пристроїв, послуг, транспортних засобів або середовищ, які можуть використовувати люди з інвалідністю	Accessibility is the design of products, devices, services, vehicles, or environments to be usable by disabled people
Інклюзія (Inclusion)	/ɪnˈkluːʒ(ə)n /	Процес і принцип забезпечення рівних можливостей та повної участі всіх осіб, включно з тими, хто має особливі потреби чи інвалідність, шляхом усунення бар'єрів та адаптації програми в усіх аспектах Скаутського Руху	The process and principle of ensuring equal opportunities and full participation of all individuals, including those with special needs or disabilities, by removing barriers and adapting the program in all aspects of the Scouting movement.
Кабскаут (Cub scout)	/kʌb skaʊt/	Кабскаути або Вовченята — це підрозділ в організаціях Скаутів для хлопчиків (в деяких організаціях можуть бути і дівчатка) віком від 7/8 до 12 років, які занадто молоді, щоб	Cubs or Wolf Cubs are the section in the Scout organisations for boys (in some organisations, there can also be girls) between 7/8 and 12 years old who are too young to be Scouts and cannot make the Scout Promise

		бути скаутами, і не можуть скласти Скаутську обіцянку	
Людина з інвалідністю (Person with disabilities)	/'pɜ:s(ə)n wɪð ,dɪsə'bɪlɪtɪz /	Людина з інвалідністю. — особа із стійким розладом функцій організму, зумовленим захворюванням, травмою, або з уродженими дефектами, які обмежують її	A person with a disability is someone with a persistent disorder of bodily functions caused by illness, injury, or congenital defects that limit their abilities
Нашивка (Badge)	/bædʒ/	Скаутський значок є символічним відображенням досягнень, набутих навичок, успіхів та різноманітних видів діяльності, в яких діти брали участь у рамках Скаутської спільноти	The Scout badge is a symbolic representation of Scout achievements, skills, accomplishments, and the various activities that children have been involved in within the Scout community.
Ровер (Rover)	/'rəʊvə(r)/	Програма, пов'язана з деякими Скаутськими організаціями для молодих дорослих, започаткована Асоціацією Бойскаутів у Великій Британії	Programmer associated with some Scout organizations for young adults, originated by The Boy Scouts Association in the United Kingdom
Скаут (Scout)	/skaʊt/	Учасник Скаутського Руху, зазвичай у віці від 10 до 18 років, який займається вивченням Скаутського ремесла, активним відпочинком на природі та іншими захоплюючими видами діяльності	Participant in the Scout Movement, usually aged 10–18 years, who engages in learning scoutcraft and outdoor and other special interest activities

Анкета

Обізнаність українців щодо скаутського руху

[Змінити обліковий запис](#)

 Бачите тільки ви

Зірочка (*) указує, що запитання обов'язкове

Вкажіть ваш вік *

☐ 15-25

☐ 25-45

☐ 45-65

☐ Понад 65

Чи знаєте ви щось про скаутський рух? *

☐ Так

☐ 50/50

☐ Ні

Чи були/є ви членом/членкинею скаутського руху? *

☐ Так

☐ Ні

Чи є хтось з ваших рідних/близьких (члени родини, друзі) членом/членкинею скаутського руху? *

☐ Так

☐ Ні

Протягом останнього року ви перебуваєте... *

☐ В Україні

☐ За кордоном

Чи знаєте ви щось про скаутський рух в країні в якій ви перебуваєте? *

☐ Так

☐ Ні

Якщо ви відповіли "Так", то що саме ви знаєте про скаутський рух?

Ваша відповідь

На вашу думку, чи є інклюзивним скаутинг в країні, де ви перебуваєте? *

☐ Так

☐ Ні

☐ Не можу бути впевненим/ною

Якщо ваша відповідь "Так", то які методи залучення людей з інвалідністю використовуються?

Ваша відповідь

Надіслати

Очистити форму